

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 11507/2024
03.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиле-противтужене АА из ..., чији је пуномоћник Александар Марков, адвокат из ..., против тужених-противтужилаца ББ и ВВ из ..., чији је пуномоћник Никола Косановић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужених-противтужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3327/23 од 07.12.2023. године, у седници одржаној 03.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужених-противтужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3327/23 од 07.12.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бечеју П 2119/12 од 29.04.2015. године, исправљеном решењем Основног суда у Бечеју П 411/2020 од 10.12.2021. године тужбени захтев тужиле је делимично усвојен (став први изреке). Преиначени противтужбени захтев тужених је делимично усвојен (став други изреке). Утврђено је да тужилца има на дан 28.09.2005. године доспело новчано потраживање према туженима у износу од 148.214,00 динара на име накнаде ближе означене у ставу трећем изреке. Обавезани су тужени да тужилци исплате 50.000,00 динара са каматом за потраживање ближе означено у ставу четвртом изреке. Обавезани су тужени да тужилци исплате 68.750,00 динара на име накнаде која је означена у ставу петом изреке. Део тужбеног захтева тужиоца на име потраживања у новчаним износима и са каматом означених у ставу шестом изреке, је одбијен. Ставом седмим изреке обавезана је тужилца да туженима исплати 675.000,00 динара на име вредности 150 комада прасади просечне тежине 25 килограма по комаду, 105.480,00 динара на име накнаде за рад тужених на тову 150 комада товљеника са трошковима лечења и осигурања товљеника, тј укупно 780.480,00 динара са законском затезном каматом од 28.09.2005. године до исплате. Обавезана је тужилца да туженима исплати 470,071,20 динара са законском затезном каматом за потраживање означено у ставу осмом изреке. Ставом деветим изреке део прецизираног противтужбеног захтева којим се тражи исплата износа: од 443.871,00 динара, од 48.750,00 динара, од 32.000,00 динара, од 16.000,00 динара и од 140.000,00 динара, и којим се тражи да суд одреди пребијање међусобних потраживања

на сваки износ појединачно са законском затезном каматом од 01.01.2005. године до исплате, одбијен је. Одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка (став девети изреке).

Допунском пресудом Основног суда у Бечеју П 411/2020 од 28.04.2021. године, одбијен је непресуђени део тужбеног захтева којим тужилац-противтужени тражио да суд обавезе тужене-противтужиоце да му солидарно предају 2246,56 килограма 15% концентрата на име 553 килограма мањка тежине товљеника које је предао. Одбијен је део тужбеног захтева којим је тужилац-противтужени преко досуђеног износа на име концентрата од досуђених 9700 килограма до тражених 2246,56 килограма 15% концентрата на име 553 килограма мањка тежине товљеника које је предао.

Допунским решењем Основног суда у Бечеју П 411/2020 од 13.07.2021. године одбијен је захтев тужених-противтужилаца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 117.000,00 динара у односу на допунску пресуду П 411/2020 од 28.04.2021. године.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 3327/23 од 07.12.2023. године, ставом првим изреке, жалба тужиле-противтужене је делимично усвојена а делимично одбијена па је пресуда Основног суда у Бечеју П 2119/12 од 29.04.2015. године исправљена решењем Основног суда у Бечеју П 411/20 од 10.12.2021. године преиначена у ставу седмом изреке тако што је одбијен противтужбени захтев за исплату 675.000,00 динара на име вредности 150 комада прасади тужених просечне тежине 25 килограма по комаду, и 105.480,00 динара на име накнаде за рад тужених по основу 150 комада товљеника, са трошковима лечења и осигурања товљеника, тј. укупно 784.480,00 динара са законском затезном каматом почев од 28.09.2005. године до исплате, док је у ставу осмом изреке првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужених-противтужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против преиначеног дела правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени-противтужиоци су благовремено изјавили ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП Врховни суд је нашао да ревизија тужених-противтужилаца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. На друге битне повреде одредаба парничног поступка тужени-противтужиоци се у ревизији паушално позивају.

Према утврђеном чињеничном стању, пок. ГГ, правни претходник тужиле-противтужене и ББ и ВВ тужени-противтужиоци, уговорили су заједнички тов свиња товљеника путем ЗЗ „Задругар“ из Врбаса почев од 1990. односно 2000. године, с тим што је уговорна страна, као кооперант, у свим уговорима био ГГ, с обзиром на то да је он и раније као уговарач кооперант имао сарадњу са овом задругом. Странке су

вршиле услужни тов тако што би дали своју прасад тежине 25 килограма и услугу – рад на тову товљеника, док је концентрат обезбеђивала ЗЗ „Задругар“. На крају посла у сваком уговору вршио се обрачун, те су парничне странке сразмерно предатом броју товљеника правично делиле остварену зараду- добит. По последњем закљученом уговору бр. 120/2003 од 24.09.2003. године у коме су учествовале парничне странке, пок. ГГ наплатио је за укупно предатих својих 525 комада товљеника, међу којима је било и 150 товљеника у власништву тужених- противтужилаца, износ од 1.645.249,30 динара што у себи садржи износ од 912.624,00 динара у готовини, 200.000,00 динара у готовом новцу и 532.625,30 динара на име више преузетог концентрата и целокупни износ је задржао за себе. Према налазу и мишљењу вештака економске струке за 150 комада прасади која су власништво тужених, ГГ је дуговао туженима износ од 675.000,00 динара, тужени су уложили рад на узгоју ових товљеника, који заједно са ветеринарским услугама износи 105.480,00 динара, што укупно износи 780.480,00 динара. За укупно предатих својих 525 комада товљеника наплаћено је 1.645.249,30 динара, што по једном товљенику износи 3.133,81. динар, а за 150 комада товљеника 470.071,20 динара.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је делимично усвојио тужбени и противтужбени захтев применом одредбе члана 210. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду у ставу седмом изреке тако што је одбио противтужбени захтев за исплату 675.000,00 динара на име вредности 150 комада прасади тужених просечне тежине 25 килограма по комаду, и 105.480,00 динара на име накнаде за рад тужених на тову 150 комада товљеника са трошковима лечења и осигурања товљеника, тј. укупно 784.480,00 динара са законском затезном каматом, док је одлуку у ставу осмом изреке, којим је обавезан тужилац да туженима исплати 470.071,20 динара на име 150 комада товљеника тужених, чију је вредност тужилац наплатио од ЗЗ „Задругар“ дана 28.09.2005. године са законском затезном каматом почев од 28.09.2005. године до исплате потврдио, са образложењем да сходно одредби параграфа 739. Српског грађанског законика који се примењује на основу члану 4. Закона о неважности правних прописа донетих пре 06.04.1941. године и за време непријатељске окупације („Службени лист ФНРЈ“, број 86/46) туженима-противтужиоцима припада износ од 470.071,20 динара имајући у виду да је за 525 комада товљеника тужилац наплатио од ЗЗ „Задругар“ из Врбаса 1.645.249,30 динара што по једном товљенику износи 3.133,81 динар а за 150 товљеника који су били својина тужених-противтужилаца износи 470.071,20 динара.

По становишту Врховног суда правилно је другостепени суд применио материјално право.

Према параграфу 739. Српског грађанског законика који се примењује на основу Закона о неважности правних прописа донетих пре 06. априла 1941. године и за време непријатељске окупације („Службени лист ФНРЈ“, број 86/46) при деоби користи ортачке најпре ће се одбити уложени улози; потом трошкови и претрпљене штете; па што претече, оно ће бити добитак. Главно припада сваком своје, добитак ће се делити по мери улога.

У конкретном случају покојни ГГ, правни претходник тужиле, и тужени-противтужиоци су вршили услужни тов тако што би дали своју прасад и услугу – рад на тову товљеника, док је концентрат потребан за прираст товљеника обезбеђивала ЗЗ „Задругар“ из Врбаса, а на крају посла у сваком уговору су вршили обрачун и сразмерно предатом броју товљеника правично делили остварену зараду – добит. По реализацији уговора број 12/2003 од 24.09.2003. године ЗЗ „Задругар“ је покојном ГГ исплатио по одбитку трошкова које је сносио ЗЗ „Задругар“ укупно 1.645.249,30 динара за предатих 525 товљеника, од којих је 150 прасади било власништво тужених-противтужилаца. Тужени-противтужиоци су уложили 150 прасади, рад и добили товљенике које су путем покојног ГГ предали ЗЗ „Задругар“ па од укупног износа који је покојни ГГ наплатио од ЗЗ „Задругар“ туженима-противтужиоцима припада добит сразмеран њиховом улогу односно добит на име 150 товљеника (3.133,81 динар по товљенику) у износу од 470.071,20 динара, имајући у виду да је покојни ГГ наведени износ стекао без основа знајући да припада туженима-противтужиоцима у ком случају се затезна камата, ако је стицалац несавестан, рачуна од дана стицања сходно члану 214. Закона о облигационим односима.

Нису основани наводи у ревизији да се противтужбени захтеви (основни и евентуални) међусобно искључују те да је требало усвојити основни тужбени захтев зато што тржишна вредност прасади који су у сувласништву тужених-противтужилаца на дан 28.09.2005. године износила 675.000,00 динара који је правни претходник тужиле задржао за себе а који је наплатио од ЗЗ „Задругар“.

По налажењу Врховног суда, захтеви да се исплате одређени новчани износи по различитим основима су садржински истоветни захтеви, због чега не могу бити у односу основног и евентуалног захтева како то тужилац тврди наводима у ревизији. Примарни и евентуални тужбени захтеви морају се међусобно искључивати да би егзистирали у оквиру исте тужбе. Јасније речено, ако се примарним захтевом тражи плаћање једне суме, а евентуалним захтевом такође плаћање друге суме, па чак и исте али по различитом правном основу, у таквој ситуацији се не ради о примарном и евентуалном тужбеном захтеву с обзиром да се тражи иста чинидба. Сам правни основ или различит износ и постављени захтев не могу бити елементи на основу којих се прави разлика између примарног и евентуалног захтева, јер правни основ утврђује суд у оквиру поступка на основу чињеница које је утврдио те на основу њега одлучује о обавезивању туженог на одређену чинидбу а разлика у износу који се тражи има утицаја на вредност постављеног тужбеног захтева за плаћањем.

Тужени-противтужиоци су тужбеним захтевом тражили исплату два различита износа односно већег и мањег, а по налажењу Врховног суда, правилно је другостепени суд усвојио износ од 470.071,20 динара који су тужени-противтужиоци означили као евентуални. Покојни ГГ није продавао ЗЗ „Задругар“ прасад већ товљенике тужених-противтужилаца чији су тов управо тужени-противтужиоци извршили, због тога од исплаћеног износа туженим-противтужиоцима као ортацима припада сразмерна вредност улога а сразмерно и постигнута корист која се огледа у добити оствареној од ЗЗ „Задругар“ на крају посла, након предаје товљеника и одбитка трошкова. Имајући у виду да су тужени-противтужиоци у ортаклук уложили 150 комада прасади и рад на тову са трошковима лечења и осигурања товљеника, што представља улог тужених-противтужилаца ради услужног това и садржана је у добити оствареној од ЗЗ

„Задругар“ на крају посла- након предаје товљеника и одбитка трошкова, како је то правилно закључио другостепени суд.

Нису основани наводи у ревизији тужених-противтужилаца да другостепени суд није одлучио о укупним трошковима парничног поступка и да није правноснажно одлучено о трошковима парничног поступка ни делимично јер став десети изреке првостепене пресуде није потврђен од стране другостепеног суда а осим тога тужени-противтужиоци су са својом противтужбом претежно успели у овој парници. Тужени-противтужиоци првостепену пресуду, којом је одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка, нису побијали, већ су у изјављеној ревизији на одлуку другостепеног суда Гж 655/22 од 31.03.2022. године побијали само одлуку у делу о трошковима жалбеног поступка, другостепени суд је применом одредби чл. 165. и 153. став 2. ЗПП одбио захтев тужених-противтужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић, с.р.**

**За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**